

Inför Vårsådd

Vårutsäde, vallfrö och majs för svenska odlingsförhållanden

HAVRE

Han odlar
GULD på åkern

→ SIDAN 4

**5 råd till en
lyckad vall**
Årets rådgivare
tipsar!

→ SIDAN 16

**Svenskodlad
Mellangröda**
Nu erbjuder vi
fånggrödor från
svenska odlingar

→ SIDAN 27

Inför Vårsådd

Omslagsfoto:

Mårten Svensson

Inför vårsådd är ett resultat av Lantmännens gemensamma kunskande.

Redaktion:

Maria Norén
Annika Nilsson
Patrik Svanström
Camilla Calmsund

Produktion:

Creative By Us Agency AB

Bilder:

Mårten Svensson
Apelöga
Caroline Mattsson
Helena Holmkrantz
Camilla Calmsund
Åke Strömberg
Öyvind Lund
Jeanette Brodsson
Hans Jonsson
Niclas Bomgren
Lars Strandberg

Copyright:

Innehåll får mångfaldigas med Lantmännen Lantbruks medgivande.

Har du frågor eller synpunkter kontakta din säljare eller ring kundtjänst på 0771-111 222, lantmannenlantbruk.se

Vi reserverar oss för eventuella tryckfel.

Inför vårsådden har vi god tillgång

Året som gick var gynnsamt och gav på de flesta håll goda skördar. Det gläds jag åt och det bådår gott för framtiden. Vi har i år god tillgång på både vårutsäde och på frö, trots 2018 års torka.

Mycket av vårt fokus här på Lantmännen gäller kvalitet i alla led. Vårt uppdrag är att förse dig med den bästa agronomin, den högsta kvaliteten på utsädet och fröerna samt de mest efterfrågade sorterna på marknaden. På så sätt skapar vi tillsammans de bästa förutsättningarna för dig och din gård.

Hos oss hänger hela kedjan ihop, från jord till bord och vi arbetar med ständiga förbättringsåtgärder. Genom förädling och provning matchar vi våra utsädessorter till industriernas behov. På samma sätt väljer vi den bästa sammansättningen av våra svenskförädlade sorter till fröblandningarna. Med denna förädlade portfölj av utsäde och fröblandningar hjälper vi dig att odla ditt försprång.

I årets version av *Inför Vårsådd* läser du om våra nya spännande vallfröblandningar som hjälper dig optimera din produktion. I år erbjuder vi också svenskodlade mellangrödor i form av honungsört och oljerättika till hög kvalitet. Vi har en ny nematodresistent havre med ännu bättre avkastning och en ny åkerböna, optimal för ekologisk odling.

Kontakta din eller någon av våra säljare för att diskutera sortval och vad som passar bäst för att du skall nå dina mål. Alla våra växtodlings säljare är väl förberedda inför årets vårsådd och har koll på de strategier vi rekommenderar för att lyckas från start till mål.

Peter Annas
Växtodlingschef
Lantmännen

Lycka till med årets vårsådd!

Innehåll

Guldodling har gett mersmak	4
Skjutkraftstest och Thermoseed	6
Vårkorn	7
Havre	10
Vårvete och vårrågvete	12
Oljeväxter	13
Ärt och åkerböna	14
5 råd för en lyckad vall!	16
Vallblandningar	18
Södra och mellersta Sverige	19
Norra Sverige	24
Majs	26
Fånggröda	27

Guldodling har gett mersmak

Text: Katarina Averås

Foto: Øyvind Lund

Helge Magnusson på gården Karlsfält utanför Mellerud blev nyfiken på Havre Guld och testodlade på åtta hektar. Tidigare skörd och en avkastning som levde upp till höga förväntningar gör att han till nästa år satsar fullt ut på den nya havresorten.

Helge stegar ett tiotal meter rakt ut i det guldgula havrefältet. Han gnuggar sädeskornen mellan händerna och konstaterar att hans plan att skörda senare samma eftermiddag håller. Han böjer sig ned och omfamnar de böljande sädesstråna med ett brett leende.

Karlsfält

- Mellerud, Dalsland
- **Ågare:** Helge Magnusson
- **Verksamhet:** Huvudsakligen växtodling med vallfröproduktion, höstraps, råg till knäckebröd, gröna ärtor, höstvet, maltkorn och gryn Havre. Solrosor ("för skoj skull"). Mindre skogsbruk. Delägare i vindkraftsproduktion.
- **Arealer:** Odlingsmark 245 ha, skog 27 ha.

– Det känns väldigt torrt och bra, säger han.

– Ja, det är inget att tveka på, instämmer Lantmännens säljare Fredrik Alexandersson, som också han repat av en näve havre.

På det fält de gemensamt undersöker såddes den 5 april havresorten Guld, en ny sort gryn Havre från Lantmännens egen havreförädling. Det är åtta hektar av gårdens totala havreodling på 40 hektar. Under hela växtsäsongen har de studerat vilka skillnader som eventuellt finns mellan Guld och beprövade havresorten Galant.

– Jag ville testa Guld eftersom den ska vara något tidigare, säger Helge. Och det verkar stämma, det syns med blotta ögat. Den har växt bra och varit grann att följa under hela sommaren.

– Sorten lät intressant även på grund av en större förväntad tusenkornvikt och jämn storlek på kärnorna, vilket livsmedelsindustrin uppskattar, fortsätter han. Den har dessutom ett lågt upptag av kadmium.

– Sorten är lättskalad vilket gör att den är Guld intressant och omtyckt av industrin, säger Fredrik.

Gynnsamma förutsättningar

Karlsfält ligger bara en dryg kilometer från Vänern på Dalbosläätten. Helge Magnusson är tredje generationen lantbrukare på gården. De första årtiondena efter militärtjänst drev han gården tillsammans med sin far. 1990 tog han över hela företaget och delar i dag det dagliga arbetet med sin sambo Anita Olsson och gårdsgrannen Fredrik Ottosson, Eket Ödetorp.

Förutsättningarna för växtodling är gynnsamma i den här delen av Dalsland. Klimatet borgar för både tidigt vårbruk och tidiga skördar. Samtidigt kommer år då vintrarna är särskilt blåsiga och kalla, närheten till Vänern ger extra fart till snökanonen.

– Arronderingen är en annan stor fördel för oss, konstaterar Helge. Våra arealer hänger samman på ett bra sätt vilket ger korta effektiva transporter för både maskiner och oss själva.

Anita hämtar boken och doktorsavhandlingen Havrefolket av Erik Hallberg (Göteborgs universitet, 2013) från bokhyllan. Den innehåller studier i befolknings- och marknadsutveckling på Dalbosläätten 1770-1930 vilket stärker bilden av havreodlingens betydelse i denna del av landet.

– I Sikhall, inte långt härifrån, finns till exempel ett gammalt spannmålmagasin varifrån havre skeppades vidare, berättar hon. När övrig spannmål inte ville växa så bra här blev havre livsviktig för både människor och boskap.

Inför vårsådd

Havre Guld

En ny sort från Lantmännens havreförädling. Guld är utvald för sin mycket höga kvalitet som gryn Havre. Sorten är odlingssäker med en stabil avkastningsnivå.

Första året med Guld på Karlsfält (8 ha):

Sådd 5 april

Startgiva: 400 kg NPK 21-3-10

Kompletteringsgödsel: 150 kg Axan

Växtskydd: Ariane 2 L/ha

Mikronäring: manga och koppar

Förebyggande växtskydd mot DON

Skördeanalys

Avkastning 7 ton/ha

Rymdvikt 570

Vattenhalt 13,2 %

Protein 11,9 %

Analys av rensutbytet är inte klart ännu.

Diskuterar strategier

Odlingsåret på Karlsfält är liksom i andra lantbruksföretag en ständigt pågående cykel med lång framförhållning, där hänsyn till lokala förutsättningar, växtföljder och marknadens efterfrågan får styra sortval och fördelning av arealer. Helge har stort förtroende för säljaren Fredrik. Strategier utarbetar de tillsammans.

– Jag arbetar efter Fredriks rekommendationer och lyssnar intresserat när han presenterar nyheter och nya tankar, säger han. Det gäller ju även att planera grödor och sorter på ett sätt som ger oss en bra arbetsmiljö och naturligt avlöser varandra, en någorlunda jämn arbetsbörda.

Sju ton per hektar

Skörden av Havre Guld blev precis så bra som Helge haft förhoppningar om – sju ton per hektar.

– Den var mogen för skörd några dagar tidigare än Galant, berättar han. De har växt på fält nära varandra och såddes i stort sett samtidigt. På grund av vädret tvingades vi dock vänta ytterligare en vecka innan vi kunde skörda Galant.

– Det här var ett försök med en ny, intressant sort. Som det känns just nu väljer vi troligen att helt gå över till Guld från och med nästa säsong, fortsätter Helge.

Det är framförallt tidigheten och den goda gryn kvaliteten han upplever som en fördel.

– Sedan får vi naturligtvis följa upp hur livsmedelsindustrin tar emot Guld och hur efterfrågan utvecklas, konstaterar han.

Skjutkraftstestet skiljer starka frön från svaga

Vad innebär termen skjutkraftstest egentligen? Vi frågar Maria Norén som är marknadschef Utsäde på Lantmännen.

– Med hjälp av skjutkraftstesterna kan vi säkerställa att vårt utsädes-sortiment av stråsäd verkligen håller den höga kvalitet som kunderna förväntar sig, säger hon.

Grobarhet testas vanligtvis med en standardmetod; fröprover på ett fuktmättat filterpapper vid 20 graders temperatur. Under sådana förutsättningar kan även svagare fröer gro.

”
Testet är inte enbart till för att säkra skjutkraften utan vi kontrollerar också vilken betningsmetod som är bäst för varje unikt parti.

– Med hjälp av våra skjutkraftstester säkerställer vi ett utsäde med bra grobarhet även under tuffare odlingsförhållanden. Testet är inte enbart till för att säkra skjutkraften utan vi kontrollerar också vilken betningsmetod som är bäst för varje unikt parti. Det gör vi för att allt utsäde ska ha de bästa förutsättningarna att klara sig bra i fält. Vi ser till att både grödan och lantbrukaren får bästa möjliga start på odlingsåret.

Maria Norén
Marknadschef Utsäde
Lantmännen

Hur går testet till?

Lantmännen BioAgri som utvecklat och genomför skjutkraftstesten utgår från realistiska odlingsförhållanden, därför sås alla utsädesprover i behållare med jord. Både obetat och betat utsäde testas. Proverna placeras i klimatkammare, där man kan reglera temperatur, luftfuktighet och ljus utifrån naturliga förhållanden. Efter några veckor kan man se hur groddarna vuxit och bedöma deras skjutkraft och att de är friska.

ThermoSeed

ThermoSeed är en värme-behandlingsmetod som effektivt eliminerar utsädeburna sjukdomar minst lika bra som kemisk betning. Metoden ger dig ett högkvalitativt miljövänligt utsäde, perfekt för både konventionell och ekologisk odling. ThermoSeedbehandlat utsäde erbjuds för vårt ekologiska sortiment samt delar av det konventionella sortimentet.

RGT Planet

RGT Planet är ett internationellt erkänt maltkorn som levererar en mycket hög och stabil skördenivå. Sorten odlas i 31 länder tack vare sin otroliga förmåga att klara olika klimat världen över. Det gjorde RGT Planet till världens största spannmålssort under 2019.

Sorten har hög maltkvalitet och är accepterad hos större delen av världens bryggerier och finns på flera mälteriernas lista över godkända sorter. Med sin mycket höga avkastningsnivå är RGT Planet även ett bra val vid odling av foderspannmål.

RGT Planet har en bra sjukdomsprofil och är tolerant mot både mjöldagg och nematoder (ras 1 & 2). För att utnyttja sortens fulla potential rekommenderas tillväxtreglering.

Fakta

- Världens största spannmålssort 2019
- Erkänt maltkorn med topputbyte
- Mlo-resistent & nematodresistent (ras 1 & 2)
- Förädlad av RAGT

Laureate

Laureate är ett internationellt högkvalitativt maltkorn med mycket hög skördepotential. Laureates höga kvaliteten innefattar en stor andel fullkorn och god motståndskraft mot de vanligaste svampsjukdomarna i vårkorn.

För att lyckas med maltkornodlingen är proteinhalten en väldigt viktig faktor. För Laureats del bör sorten gödslas utifrån den höga skördepotential sorten har och en sista proteingödsling i samband med stråskjutning rekommenderas.

Sorten passar även till foderproduktion, eftersom avkastningspotentialen ligger på högsta nivån. Laureate har medelsen mognad och ett något kortare strå. Vid intensiv odling rekommenderas tillväxtreglering för att minimera risken för liggsäd.

Fakta

- Mycket hög skördepotential
- Låg andel skalskador och hög andel fullkorn
- Motståndskraftig mot bl.a. mjöldagg och bladfläcksjuka
- Förädlad av Syngenta

Skördenivå i officiella försök 2014-2018, behandlade led, områdesvis.

Sort	Område					
	A	B	C	D	E	F
Laureate	8474	8049	6424	10108	7343	8086
RGT Planet	8416	8170	7002	10482	7212	7865

Vårkorn

Crescendo

Malt

Crescendo är ett friskt och hög-avkastande ekologiskt maltkorn med hög motståndskraft mot mjöldagg. Crescendo har ett något längre strå och konkurrerar bra mot ogräs. Crescendo har bra maltutbyte och mognar medeltidigt.

Dragoon

Foder

Dragoon är ett foderkorn med mycket hög avkastning. Sorten har stora kärnor och en bra proteinhalt, egenskaper som utmärker ett bra foderkorn. Dragoon är resistent mot mjöldagg och nematodras 1 och 2. Strået är kort och starkt.

Propino

Malt

Propino har under flera år varit Sveriges mest odlade maltkorn. Detta mycket tack vare sin goda maltkvalitet. Propino har stora kärnor och bra fullkornsandel. Strået är långt med bra stråegenskaper. Propino är en frisk sort med resistens mot nematodras 1 och 2. Propino finns endast till ekologisk odling.

SW Makof

Whiskeymalt

SW Makof är ett whiskeymaltkorn som ska odlas med hög proteinhalt som mål, minst 11,5%. Sorten kommer från Lantmännens svenska växtförädling. SW Makof har långt strå med bra egenskaper, den mognar medeltidigt.

TamTam

Foder

Tamtam är ett beprövat foderkorn med hög avkastning för ekologisk odling. Sorten är mjöldaggsresistent och har haft stabila skördenivåer under flera år. Strået är långt och stråegenskaperna mycket goda. TamTam mognar medeltidigt.

Filippa

Foder

Filippa är ett foderkorn som klarar att odlas på jordar med lågt pH-värde. Filippa har något tidigare mognad och hög rymdvikt.

Tidiga sorter

Anneli

Foder, tidig mognad

Anneli är det tidigast mognande tvåradskornet från Lantmännens förädlingsprogram i Lännäs. Sorten passar för nordligare breddgrader, eller där tidig mognad är viktig. Sorten är högavkastande, frisk, nematodresistent och har medelgod stråstyrka samt jämnstora kärnor med en hög proteinhalt.

SW Judit

Foder, tidig mognad

SW Judit är ett sexradskorn med marknadens tidigaste mognad. Sorten kommer från svensk förädling och har under många år visat en bra och stabil avkastningsnivå. SW Judit passar väldigt väl i de nordligaste odlingsområdena men passar även i övriga delar av landet som önskar ett riktigt tidigt korn.

Vilde

Foder, tidig mognad

Vilde är ett norskt sexradskorn med hög skördepotential. Vilde mognar något senare än SW Judit. Sorten har bra stråegenskaper och är odlingssäker. Sorten passar i de norra odlingsområdena såväl som i övriga Sverige.

1. Avkastning områdesvis

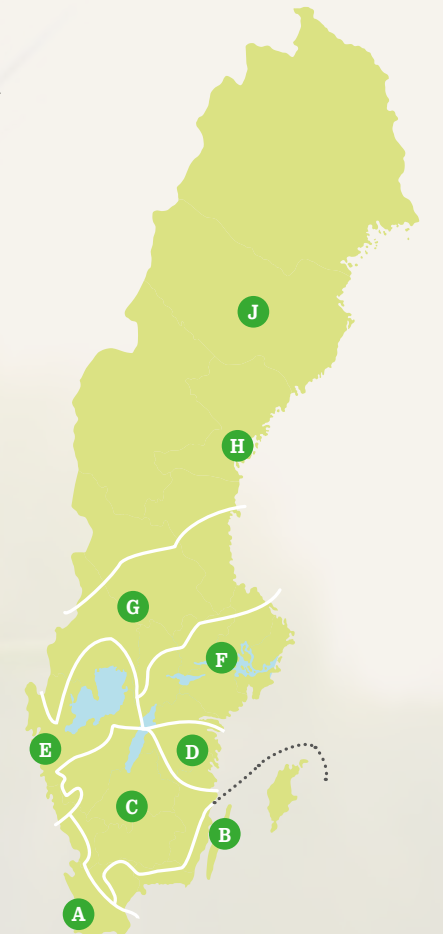
Relativ kärnskörd i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Provningsområde				
	A	B	C	D+E	F
Syntetisk mätare	8050	7790	6440	8100	7680
Dragoon	104	103	104	103	106
Laureate	105	103	100	102	105
RGT Planet	104	105	109	103	102

2. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Mognad dagar	Rymdvikt g/l	Råprotein %	Stråstyrka %	Fullkorn >2,5 mm
Syntetisk mätare	112	689	10,7	88	98
Dragoon	113	682	10,9	87	97
Laureate	113	682	10,3	81	98
RGT Planet	112	694	10,4	83	97

3. Avkastning och egenskaper tidigt korn, Norrland

Svenska officiella försök 2014-2018, medel

Sort	Norrland, rel. skörd	Mognad dagar	Rymdvikt g/l	Råprotein %	Stråstyrka %	Strålänge cm
SW Judit 6r (mätare)	4920	92	662	12,4	84	72
Vilde 6r	104	95	656	12	86	72
Anneli	103	99	684	12,9	77	75

Havre

Guld

NYHET!

Grynhavre

Ny grynhavresort förädlad för svenskt lantbruk av Lantmännen. Guld har väldigt hög grynkvalitet och lågt kadmiumupptag. Sorten har hög avkastning och jämna stora kärnor som ger en mycket bra sortering vilket uppskattas av industrin. Mognadstiden är något tidigare än Galant och stråegenskaperna är mycket goda.

Nike

Foder

Nike är den mest odlingssäkra havren i marknaden. Sorten kommer från Lantmännens förädling och levererar hög och stabil avkastning. Strået är kortare än genomsnittet och stråstyrkan god. Medeltidig mognad.

Cilla

Foder

Cilla är marknadens tidigast mognande havresort och är därför särskilt lämplig i de nordligaste odlingsområdena. Sorten kommer från vår egen norrländska förädling och är ett mycket bra val när skördetidpunkten är viktig. Cilla har hög rymdvikt och god kärnkvalitet.

Fatima

Foder

Fatima är en specialsart förädlad för svenskt lantbruk av Lantmännen. Sorten har extra hög råfetthalt som kan odlas på kontrakt till Lantmännen. Kontakta någon av våra säljare för mer information.

Galant

Gryn

Galant är Sveriges mest populära grynhavresort med mycket god grynkvalitet och bra odlingsegenskaper. Sorten har ett långt strå med liten risk för stråbrytning. Den utmärker sig med hög rymdvikt och stabil hög avkastning. Galant har medeltidig mognad. Sorten kommer från vår svenska förädling.

Belinda

Betaglutan

Belinda är en etablerad och välbeprövad sort som under flera år använts vid utvinning av betaglutan. Den kombinerar hög avkastning med odlingssäkerhet. Belinda har starkt strå och stora kärnor. Förädlad av Lantmännen.

Nemesis

NYHET!

Foderhavre

Ny nematodresistent foderhavre med något högre avkastning som ersätter Gunhild. Nemesis är en något kortare sort med mycket god stråstyrka. Mognadstiden ligger i nivå med Galant.

4. Avkastning områdesvis

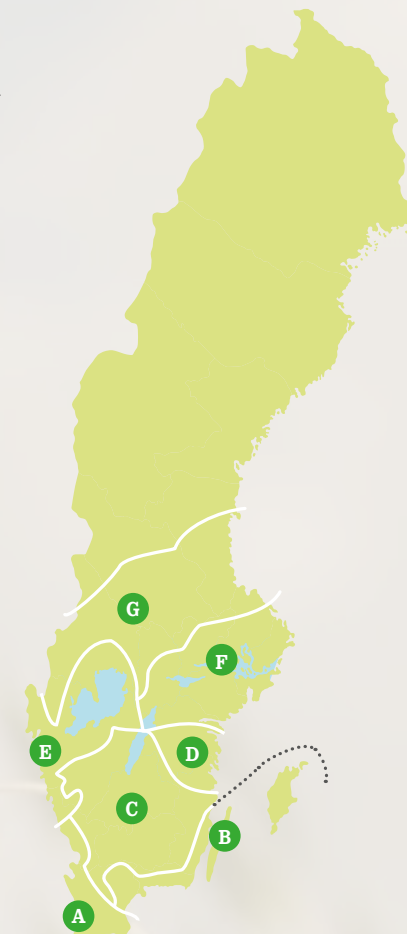
Relativ kärnskörd i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Provningsområde					
	A	B	C	D	E	F
Galant	7660	6490	6740	9470	6790	7710
Guld	94	108	99	95	97	98
Nike	102	107	101	102	103	104
Belinda	100	106	97	101	102	101
Nemesis	99	-	101	100	100	99

5. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper, svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Mognad dagar	Strå längd cm	Stråstyrka %
Galant	110	90	87
Guld	108	89	85
Nike	109	87	82
Belinda	109	90	84
Nemesis	110	88	88

Vårvete och vårrågvete

Dacke

Kvarn

Dacke har funnits på marknaden under flera år. Med sin högre proteinhalt och stabila falltal lämpar sig Dacke väl som kvarnvete i den ekologiska odlingen. Sorten är odlingssäker och har ett långt och starkt strå. Förädlad för svenskt lantbruk av Lantmännen.

Diskett

Kvarn och foder

Diskett är ett brödvete med hög avkastning och mycket bra bakkings-egenskaper. Sorten lever upp till de krav på stabilt falltal och hög proteinhalt som ställs från kvarnarna. Diskett har god motståndskraft mot sjukdomar. Sorten har en medeltidig mognad och bra stråegenskaper. Förädlad för svenskt lantbruk av Lantmännen.

6. Avkastning områdesvis

Relativ kärnskörd i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Provningsområde			
	A	B	C	D+E
Diskett (mätare)	6860	8030	7050	7600
Happy	107	102	108	108
Quarna	87	91	85	84

7. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Mognad dagar	Rymdvikt g/l	Råprotein %	Stråstyrka %	Falltal s
Diskett	117	811	13	92	348
Happy	119	810	12	88	343
Quarna	114	810	15	92	358

Quarna

Kvarn

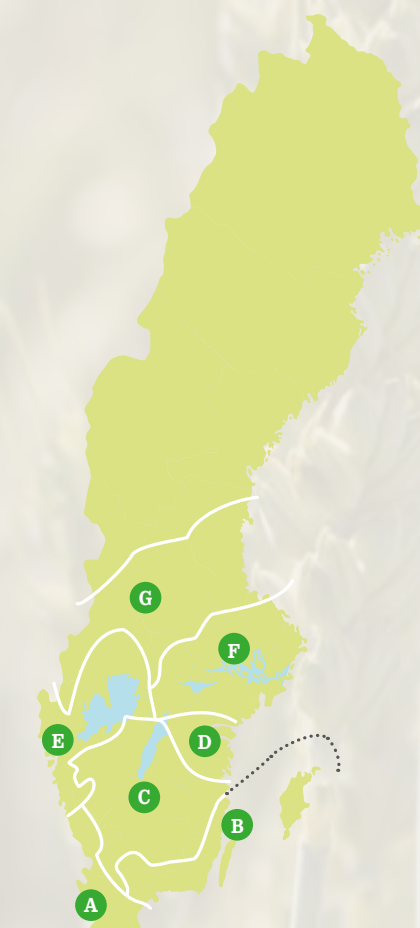
Quarna är ett vårvete med väldigt hög proteinhalt och något lägre avkastning. Sorten har ett bra strå och mognar tidigt.

Vårrågvete Mazur

Foder

Mazur är en ny vårrågvete med mycket bra avkastningspotential. Sorten har bra sjukdomsprofil och bra stråegenskaper. Kan odlas på jordar med lägre pH-värden.

Oljeväxter

Cornelis

NYHET!

Raps hybrid

Cornelis är en ny vårrapshybrid från Lantmännens egna förädlingsprogram. Den visar höga skörde-siffror i flertalet odlingsområden. Cornelis är medellång med bra stjälkstyrka. Medeltidig mognad.

Solar CL®

NYHET!

Raps Clearfield hybrid

Solar CL® är en medeltidig vårraps-hybrid med herbicidresistens. Detta innebär att en speciell produkt kan användas för effektiv ogräsbekämpning mot svåra ogräs t.ex. åkersenap. Solar CL® är relativt stråstyv, har kort stjälk och bra avkastning.

8. Avkastning områdesvis

Relativ råfettsskörd i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Provningsområde	
	A-B	D-F
Majong H	1190	1210
Cornelis H	99	96
Mirakel H	103	99
Mosaik L	83	94

Taurus

Oljelin

Taurus är en blåblommande, stjälkstyv linsort med jämn och bra fröskörd. Taurus mognar något tidigare än Serenade. Fröet är normalstort och råfetthalten genomsnittlig.

10. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Förskörd, kg/ha D-F	Råfett, %	Mognad, dagar	Strå längd, cm
Taurus	2700	46,3	127	55
Serenade	2800	45,8	129	50

Majong

Raps hybrid

Majong är en högavkastande vårrapshybrid med snabb tillväxt på våren. En tidig etablering är viktig för att ge grödan bäst utgångsläge. Mognaden är tidig och stjälk-egenskaperna goda.

Mosaik

Raps linje

Bland marknaden linjesorter är Mosaik den med högst avkastning. Plantorna är relativt korta och stjälkstyrkan är mycket bra.

Mirakel

Raps hybrid

Mirakel är en vårrapshybrid som ger hög skörd i stora delar av landet. Råfetthalten är hög. Stjälken är lång med bra egenskaper.

9. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Strå längd cm	Stråstyrka %	Mognadstid
Majong H	114	73	120
Cornelis H	115	79	120
Mirakel H	115	80	119
Mosaik L	111	75	121

Serenade

Oljelin

En vitblommande kort och stjälkstyv sort med mycket hög skördepotential. Serenade blommar något senare än andra linsorter på marknaden. Fröet är av mindre storlek och råfetthalten är bra.

Ärt och åkerböna

Ingrid

Foderärt

Ingrid är en foderärt med mycket hög avkastning. Utmärkande för Ingrid är dess stälkegenskaper. Med marknadens längsta och starkaste stjälk är Ingrid lätt att tröska. Dessutom har sorten marknadens lägsta spill. Stjälkegenskaperna gör att Ingrid klarar tuffa väderförhållanden under odlingssäsongen utan att stjälken knäcks. Dess längd gör även att sorten konkurrerar bra mot ogräs.

11. Avkastning områdesvis

Relativ råfettsskörd i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Provsningsområde			
	A	B	D+E	F
Ingrid	5520	5520	5320	4570
SW Clara	93	86	85	88

SW Clara

Matärt

SW Clara är en gulfröig ärtsort som passar väldigt bra till kokärt. SW Clara har en bra stjälkstyrka och bra höjd vid skörd, vilket ger ett lågt spill. Sorten mognar samtidigt som andra sorter på marknaden. SW Clara kan med sina goda odlingsegenskaper även användas som foderärt.

12. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Mognadstid dagar	Planthöjd cm	Stjälkstyrka %	Drösning (spill) kg/ha
Ingrid	110	65	82	237
SW Clara	110	56	72	290

Birgit

NYHET!

Åkerböna, brokblommig

Brigit är en ny åkerböna med mycket hög avkastning, även i obehandlade led och därför utvald till vårt ekologiska sortiment. Sorten är något högre, med mycket god stjälkstyrka. Proteinhalten är hög och Brigit har något lägre tusenkornvikt.

Taifun

Åkerböna, vitblommig

Taifun är en vitblommig sort med en dokumenterat låg tanninhalt. Vitblommiga åkerbönor har generellt en lägre skördenivå än de brokblommiga. Taifun är den vitblommiga sort som ligger närmast de brokblommigas skördenivå. Stjälken är relativt kort med goda stälkegenskaper. Fröet är mindre än medel och proteinhalten är medelhög.

14. Egenskaper

Odlings- och kvalitetsegenskaper i svenska officiella försök 2014-2018, behandlade led

Sort	Drösning (spill) kg/ha	Mognadstid dagar	Råprotein %	Strålängd cm	Stråstyrka %	Tusenkornvikt g
Birgit	20	142	29,2	101	92	203
Boxer	35	141	28,8	94	96	532
Fanfare	28	142	29,3	99	96	529
Taifun	8	142	27,4	93	94	472

Boxer

Åkerböna, brokblommig

Brokblommig sort med hög avkastning och god stjälkstyrka vilket minskar risken för spill vid tröskning. Proteinhalten är hög och sorten har medeltidig mognad.

Fanfare

Åkerböna, brokblommig

Fanfare är en brokblommig åkerböna med en av marknadens högsta skördenivåer. Sorten är högvuxen med god stjälkstyrka vilket ger en hög odlingssäkerhet. Fröet är större än medel med en medelhög proteinhalt.

13. Avkastning områdesvis

Kärnskörd, medel i svenska officiella försök 2014-2018

Sort	A+B	D+E	F
Birgit	5440	4810	4280
Boxer	5840	4850	4350
Fanfare	6190	4890	4540
Taifun	4370	4110	5150

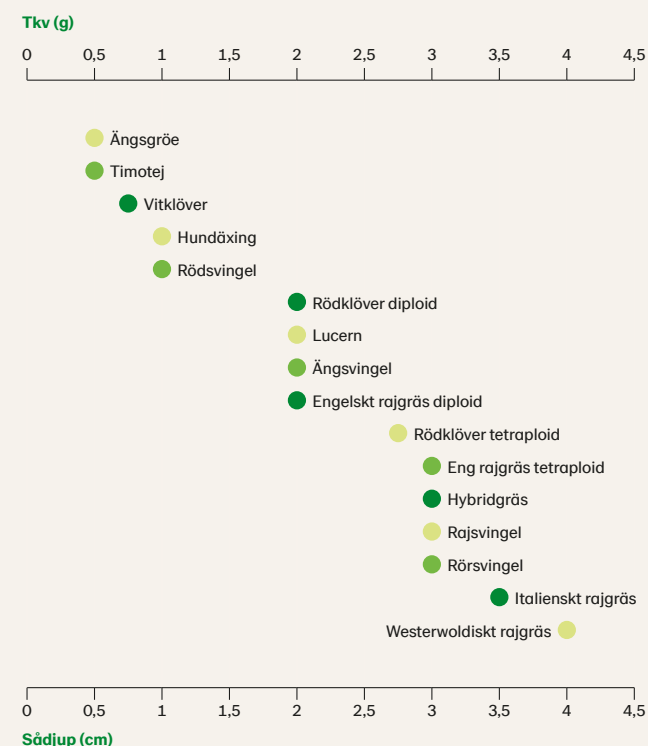

Artikelförfattaren Per-Anders Andersson utsågs av Branschrådet för Lantbrukets Rådgivningsföretag i samarbete med tidningen ATL till Årets Rådgivare 2019. Per-Anders arbetar som odlingsrådgivare på Lantmännen och skriver rådgivningsbrevet Växtline Vall.

5 råd för en lyckad vall

1. Vallfrön är små och kräver grund sådd

Till exempel har timotej en tusenkornvikt på 0,5 gram jämfört med vårkorn vars tusenkornvikt ligger på 40 till 50 gram. Ju lägre tusenkornvikt fröna har desto grundare ska du så. Om småfröiga arter som timotej och ängsgröe sås djupare än 0,5 centimeter kan uppkomsten reduceras kraftigt.

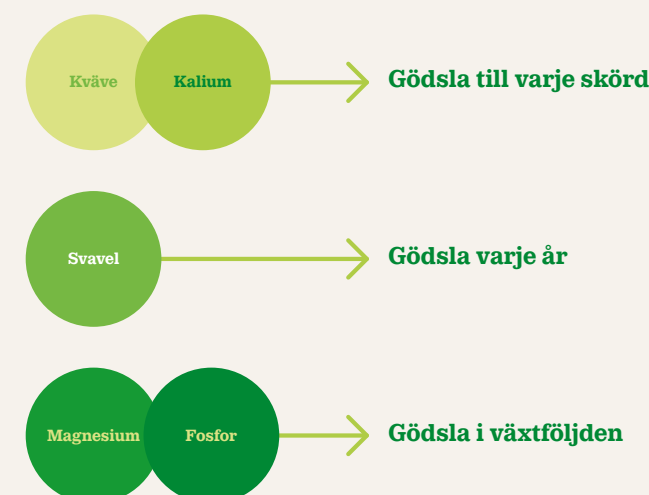

2. Ge vallen en god start

Vid vallinsådd i skyddsgröda ska du prioritera insådden genom att ha **dubbelt radavstånd och reducerad utsädesmängd i skyddsgrödan**. Det ger både ljus och konkurrenskraft till vallen.

3. Gödsla rätt!

Anpassa gödslingen efter vallens arter, förväntad skörd och antal skördar.

4. Lägg om vallen i tid!

När vallen blir äldre minskar skörden och produktionskostnaden ökar. När produktionskostnaden överstiger kostnaden för nyetablering av vallen är det dags att lägga om vallen. Det inträffar ungefär efter tre vallår.

5. Prenumerera på odlingsbrevet Växtline Vall

När du läser det så får du aktuell information anpassat för de faktiska omständigheter som påverkar din vallodling i realtid. Årets Rådgivare 2019 är författare till brevet och baserar det på aktuella försök och fältobservationer.

Vall

Vallblandningar

Hitta rätt i sortimentet av vallfröblandningar

För att lättare ge en överblick över vårt sortiment lyfter vi fram våra blandningars tre viktigaste egenskaper.

Intensitet beskriver hur ofta vallen rekommenderas att skördas.
Härdighet beskriver vallens tålighet och uthållighet.
Skördefönster visar hur brett eller smalt skördefönster som rekommenderas för att skörda med bibehållen kvalitet.

	Nivå	Intensitet	Härdighet	Skördefönster
	1-2	1-2 skördar	2 årig vall	Smalt skördefönster
	3-4	2-3 skördar	2-3 årig vall	Medelbrett skördefönster
	5	3-5 skördar	3-4 årig vall	Brett skördefönster

Alla EKO-blandningar följer Jordbruksverkets krav på ekoandel.

Om råvaran tar slut under säsong förbehåller Lantmännen sig rätt att justera innehållet i vallfröblandningarna.

Södra och mellersta Sverige

SW Mira Sortimentet av blandvallar för södra och mellersta Sverige.

SW Mira 11

En säker och hårdig blandning med hög avkastningspotential som passar bra i ett mindre intensivt skördesystem.
15% Rödklöver SW Ares
25% Timotej Grindstad
30% Timotej Ragnar
30% Ängssvingel SW Minto

SW Mira 12

Högt skördeutbyte med en kombination av sorter som ger ett brett skördefönster. Innehåller de nya svenskförädlade sorterna Edith och Tored. Motsvarar SW Mira 21 men utan rajgräs.
10% Rödklöver Vicky
5% Vitklöver Edith
55% Timotej Switch
30% Ängssvingel Tored

SW Mira 21 Special

En blandning laddad med våra nyaste sorter. Tetraploida rödklövern Vicky, vitklövern Edith och ängssvingeln Tored. Perfekt för dig som vill ha en blandning med bra balans mellan protei- och fiberkvalitet. Passar den intensiva mjölk- och köttproduktionen.
10% Rödklöver Vicky
5% Vitklöver Edith
50% Timotej Switch
20% Ängssvingel Tored
15% Eng rajgräs SW Birger

SW Mira 21

Lantmännens mest sålda vallfröblandning! Passar utmärkt till intensiv mjölk- och köttproduktion. Andelen klöver gör grovfodret proteinrikt och fungerar mycket bra i foderstater med majs.
10% Rödklöver SW Ares
5% Vitklöver SW Hebe
30% Timotej Switch
20% Timotej Grindstad
20% Ängssvingel SW Minto
5% Eng rajgräs Grasslands Nui
10% Eng rajgräs SW Birger

SW Mira 22

Slätterblandning utan vitklöver, för övrigt lika innehåll som i SW Mira 21. Passar utmärkt i foderstater med vallensilage som enda grovfoder.
5% Rödklöver SW Ares
5% Rödklöver Vicky
30% Timotej Switch
20% Timotej Grindstad
25% Ängssvingel Tored
15% Eng rajgräs SW Birger

SW Mira 23

Intensiv blandning med rörsvingel Swaj. Swaj är mjukbladig och relativt sen i axgång, vilket gör det lättare att uppnå bra kvalitet i blandningen. För att nå bästa kvalitet och ta tillvara på den höga avkastningspotentialen är det viktigt att skörda 3-4 ggr per säsong.
10% Rödklöver Vicky
5% Vitklöver SW Hebe
45% Timotej Switch
15% Eng rajgräs SW Birger
5% Eng rajgräs Grasslands Nui
20% Rörsvingel Swaj

SW Mira 24

Vår mest intensiva blandning för dig som vill ha hög avkastning och kan skörda ofta och i rätt tid med tanke på rörsvingelinnehållet. Ger ett grovfoder med mycket protein och goda resultat på lättare jordar, muljordar och torkkänsliga jordar.
15% Rödklöver Vicky
5% Vitklöver Edith
20% Timotej Grindstad
25% Timotej Switch
35% Rörsvingel Swaj

Blandvall

SW Mira 25

Lusern i blandningen bidrar till bättre torktålighet och fiberkvalitet samt höjer proteininnehållet. Rörsvingel i blandningen gör att det är viktigt att ha ett intensivt skördesystem för att säkra kvaliteten i fodret.

10% Rödklöver Vicky
25% Lusern Felicia, ympad
10% Timotej Grindstad
20% Timotej Switch
35% Rörsvingel Swaj

SW Mira 26

En intensiv blandning som passar i ett 3-4 skördesystem och till 2-3 åriga vallar. Hög andel vallbaljväxter som ger ett proteinrikt grovfoder och en torktålig vall. Med lusern i blandningen odlas den med goda resultat på lättare jordar eller i nederbördsfattiga områden.

10% Rödklöver Vicky
5% Vitklöver Edith
20% Lusern Felicia, ympad
20% Timotej Switch
10% Timotej Rakel
20% Rörsvingel Swaj
15% Eng rajgräs SW Birger

Gräsblandningar

SW Libra

Vallfröblandningar utan klöver och lusern för södra och mellersta Sverige.

SW Libra 11

En säker och välbalanserad gräs-blandning som passar till såväl nöt som häst. Går bra att odla även på lerjordar.

65% Timotej Switch
35% Ängssvingel Tored

SW Libra 21

Populär och lättetablerad gräsvall med bra återväxt. Fungerar bra både som slåtter- och betesvall.

60% Timotej Switch
20% Ängssvingel Tored
20% Eng rajgräs SW Birger

SW Libra 22

Uthållig och torktålig blandning för långliggande vallar. Goda resultat på både lättare jordar, muljordar och i nederbördsfattiga områden.

50% Timotej Switch
40% Rörsvingel Swaj
10% Ängsgröe Kupol

SW Sirius

Ekologisk grön-gödslingsblandning med hög klöverandel.

SW Sirius EKO 11

Utmärkt för grön gödsling av ekoareal.

25% Rödklöver SW Ares
5% Vitklöver SW Hebe
70% Rödsvingel Rubin

SW Norma

Ekologiska vallfröblandningar utan klöver och lusern.

SW Norma EKO 11

För ekologisk odling i Götaland och södra Svealand. Passar bra till hästhö. Stabil och odlingssäker för vattenhållande jordar.

80% Timotej Switch
20% Ängssvingel SW Minto

NYHET! SW Norma EKO 22

Uthållig och torktålig blandning för långliggande vallar. Goda resultat på både lättare jordar, muljordar och i nederbördsfattiga områden.

50% Timotej Switch
40% Rörsvingel Swaj
10% Ängsgröe Kupol

SW Indus 21

Torktålig blandning för väl-dränerade jordar. Fungerar bäst i ett intensivt skördesystem.

40% Lusern SW Nexus, ympad
60% Hundäxing Swante

SW Indus 22

Intensiv slåtterblandning för ensilering. Mycket uthållig, torktålig och hög-avkastande. Lämplig på lättare jordar.

50% Lusern SW Nexus, ympad
50% Rörsvingel Swaj

SW Indus 23

Blandning med hög avkastningspotential som fungerar bra i torkkänsliga lägen i ett skördesystem med 3-4 skördar. Lusern trivs bäst på jordar med högre pH-värde.

10% Rödklöver SW Ares
38% Lusern SW Nexus, ympad
8% Eng rajgräs SW Birger
30% Rörsvingel Swaj
14% Hundäxing Swante

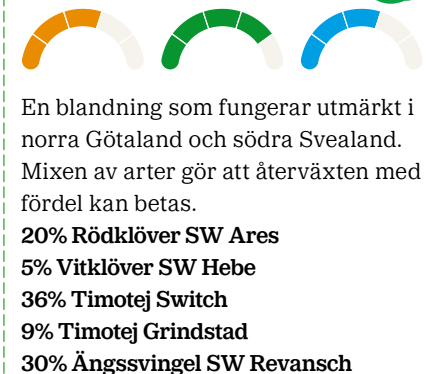
Blandvall

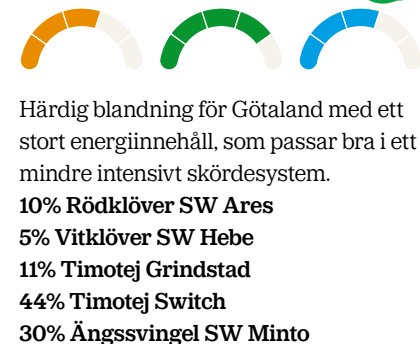
SW Pavo

Ekologiska
sortimentet av
blandvallar för
södra och
mellersta Sverige.

SW Pavo EKO 12

SW Pavo EKO 13

SW Pavo EKO 21

SW Pavo EKO 22

SW Pavo EKO 23

SW Pavo EKO 25

SW Pavo EKO 26

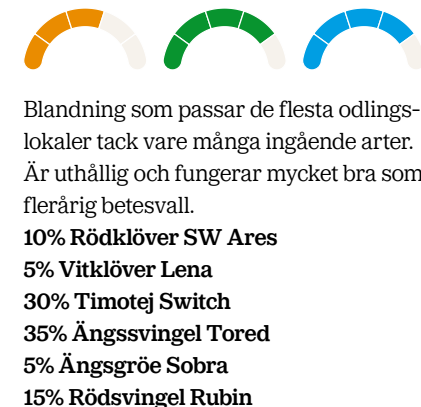

Betesblandningar

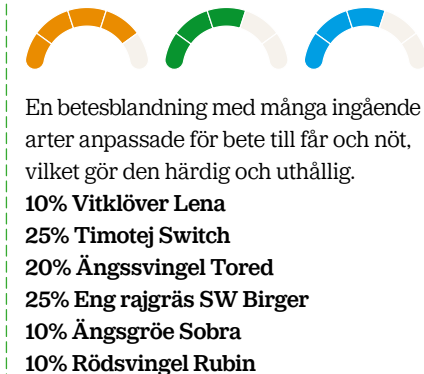
SW Hydra

Betesblandningar
till nöt och får i
södra och
mellersta Sverige.

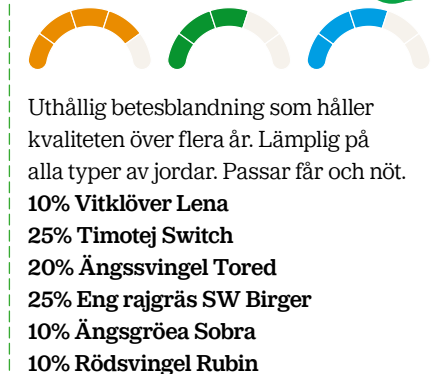
SW Hydra 12

SW Hydra 11

SW Hydra EKO 11

Häst- och fårblandningar

SW Orion

Vallfröblandningar
med hög andel
vitklöver utan röd-
klöver och lusern.

SW Orion 11

SW Orion EKO 11

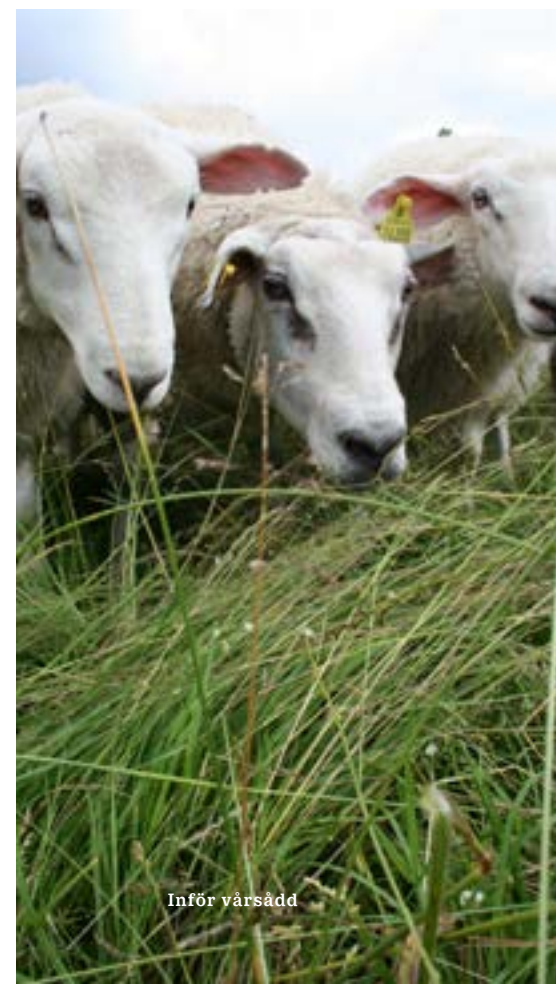
SW Pegasus

Vallfröblandningar
utan baljväxter till
hö, hösilage och
bete till hästar.

SW Pegasus 11

SW Pegasus 13

Inför vårsädd

Norra Sverige

SW Ara

Sortimentet av blandvallar för norra Sverige.

SW Ara 11

Härdig blandning för hela norra Sverige och passar bra i ett 1-2 skörde-system. En sammansättning av arter som skapar förutsättningar för ett proteinrikt grovfoder.
10% Rödklöver Betty
90% Timotej Tryggve

SW Ara 12

Stabil och odlingssäker blandning med stark återväxt. En hög rödklöverandel ger förutsättning för ett proteinrikt ensilage. Passar bra i ett 2-3 skördesystem.
10% Rödklöver SW Yngve
80% Timotej Tryggve
10% Ängssvingel SW Revansch

SW Ara 22

Ger stabila skördar, återväxer snabbt och ger bra förutsättningar för ett proteinrikt grovfoder.
12% Rödklöver SW Yngve
55% Timotej Rakel
23% Timotej Grindstad
10% Ängssvingel SW Revansch

SW Ara 22 Special

Storsäljaren i norra Sverige fulladdad med våra nya sorter! Rödklöver SW Torun är en uthållig och härdig tetraploid rödklöver förädlad för norrländska förhållanden. Timotej Rakel som kombinerar hög-avkastning med den bästa härdigheten och uthålligheten på marknaden.
5% Rödklöver SW Torun
5% Rödklöver Betty
70% Timotej Rakel
20% Ängssvingel Tored

SW Ara 24

Härdig blandning med snabb återväxt som ger förutsättning för ett ensilage med bra proteininnehåll och fiberkvalitet i ett intensi-vare skördesystem. Fungerar bra att odla i torkkänsliga områden och på lättare jordar.
5% Rödklöver SW Yngve
5% Rödklöver SW Torun
2% Vitklöver SW Hebe
20% Timotej Rakel
53% Timotej Grindstad
15% Rörsvingel Swaj

SW Gemini

Vårt ekologiska sortiment av bland-vallar för norra Sverige.

SW Gemini EKO 11

Härdig slåtterblandning med bra produktion redan i första skörden. Levererar sedan en jämn kvalitet hela säsongen. Härdiga klöversorter säkrar proteininnehållet även andra och tredje skördeåret.
20% Rödklöver SW Yngve
5% Vitklöver Undrom
65% Timotej Tryggve
10% Ängssvingel SW Revansch

SW Gemini EKO 12

Härdig slåtterblandning med bra produk-tion redan i första skörden. Levererar sedan en jämn kvalitet hela säsongen. Härdiga klöversorter säkrar proteininne-hållet även andra och tredje skördeåret.
15% Rödklöver SW Yngve
5% Vitklöver Undrom
80% Timotej Tryggve

SW Gemini EKO 21

Vår storsäljare i norra Sverige som även fungerar utmärkt i norra Götaland. Inne-håller nya timotejen Rakel som kombinerar hög avkastning med mycket bra uthållighet.
20% Rödklöver SW Yngve
5% Vitklöver SW Hebe
60% Timotej Rakel
15% Ängssvingel SW Revansch

Intensitet

Härdighet

Skördefönster

Betesblandningar

SW Lupus

Betesblandning för norra Sverige.

SW Lupus 11

Mycket uthållig betesblandning för flerårig betesvall. Flera ingående arter gör den anpassningsbar och odlingssäker.
10% Vitklöver Undrom
40% Timotej Tryggve
40% Ängssvingel SW Revansch
10% Ängsgröe Kupol

SW Apus

Ekologisk betesblandning för norra Sverige.

SW Apus EKO 11

Härdig och uthållig betesblandning för norra Sverige. En anpassningsbar blandning tack vare många ingående arter.
10% Vitklöver Undrom
30% Timotej Grindstad
10% Timotej Switch
40% Ängssvingel SW Revansch
10% Ängsgröe Kupol

Gräsblandningar

SW Lynx

Vallfröblandning utan klöver och lusern för norra Sverige.

SW Lynx 11

Härdig gräsvall som fungerar både till ensilage och hö. För flerårig vall på vattenhållande jordar från Mälardalen och norrut.
30% Timotej Snorri
50% Timotej Tryggve
20% Ängssvingel SW Revansch

SW Libra 22

Uthållig och torktålig blandning för långliggande vallar. Goda resultat på både lättare jordar, mulljordar och i nederbördsfattiga områden.
50% Timotej Switch
40% Rörsvingel Swaj
10% Ängsgröe Kupol

24

Inför vårsådd

25

Majs

Majs är ett utmärkt grovfoder med högt stärkelseinnehåll som passar bra in i foderstaten tillsammans med ett proteinrikt grovfoder. Fler majssorter tillkommer i sortimentet. Läs mer om dem i Inför Grovfoder.

Yukon

Ensilage och kärna

Mycket tidig sort med hög stärkelsehalt och normal fiberkvalitet. Trivs bäst i lite glesare bestånd. Frisk sort som visat god tolerans mot fusarium. Tidigheten gör att den fungerar bra som kärnmajs i södra Sverige. Dry down/Harmonisk avmognad. FAO 160.

Schobbi

Ensilage

Populär och odlingssäker sort som har gett stabila resultat under många säsonger. Förenar hög stärkelsehalt med bra fiberkvalitet. Passar mycket bra i foderstater med mycket majs. Stay green. FAO 200.

Fieldstar

Ensilage och kärna

Tidig sort med stärkelseskörd i topp. Robust typ som passar att odla på de allra flesta odlingslokaler som både till ensilage och kärnmajs. Stay green. FAO 190.

Prospect

NYHET!

Ensilage och kärna

Prospect är en ny tidig sort med högt stärkelseutbyte och bra fiberkvalitet. Stjälkstyrkan är god och etableringen efter sådd är snabb. Lämplig även som kärnmajs. Medel stay green. FAO 180

Glory

Ensilage och kärna

En tidig sort med mycket bra stärkelseskörd och fiberkvalitet. Tänk på att skörda i tid för att ta tillvara på stärkelsen. Dry down/Harmonisk avmognad. FAO 170.

SY Milkytop

Ensilage

Toppavkastande sort med god sjukdomstolerans som gör att plantan håller sig grön länge och kan lagra in stärkelse under en lång period. God balans mellan stärkelse och smältbara fiber. FAO 200

Reason

Ensilage

En ny tidig sort med utmärkta kvalitets-egenskaper och en snabb etablering efter sådd. Kombinerar en mycket hög TS-skörd med god smältbarhet vilket är ovanligt för en sort med så tidig mognad. Även stärkelse-skörden är hög. FAO 160.

Kompetens

Ensilage

Kompetens har visat mycket bra resultat både 2016 och 2017. Två år med olika väderbetingelser vilket visar att sorten levererar goda resultat under skilda förhållanden. En något senare sort som för att hinna mogna är lämplig att odla på varma jordar och i gynnsamma lägen. Sund och stjälkstyv. Något stay green. FAO 210.

SY Karthoun

Ensilage/kärna/biogas

Ny sort 2019. En allsidig sort med höga, kraftiga och friska plantor som ger en stor TS-skörd. Odlingsssäker sort i det medeltidiga segmentet. FAO 190.

Fånggrödor

Fånggrödor har som syfte att ta upp överskottskväve, förbättra markstrukturen och öka mullhalten i marken.

Fånggröda

60% Engelskt rajgräs
30% Rödsvingel
10% Rödklöver

Blandningar som uppfyller kraven som gäller för miljö-ersättning. Innehåller 5% respektive 10% rödklöver vilket ger en viss kväveeffekt till efterföljande gröda.

Fånggröda

50% Engelskt rajgräs
45% Rödsvingel
5% Rödklöver

Rekommendationen är att så fånggrödan tillsammans med huvudgrödan.

I år har vi svenskodlad honungsört och oljerättika i sortimentet!

Ekologisk fokusareal och kantzoner

Att så en kantzon runt fältet eller en träda med blommande blandning är ett kostnads-effektivt sätt att uppfylla kraven på ekologisk fokusareal (EFA-areal). Det är dessutom ett bra sätt att gynna pollinerande insekter och kontrollera ogräs.

Viterra Raps

Kantzonsblandning för dig som har raps i växtföljden och vill undvika fler korsblommiga växter. De fyra olika arterna har olika blomningsperiod vilket gör att din kantzon kommer att blomma i veckor. Utsädesmängd 15kg/ha

47% Honungsört
24% Lin

19% Persisk klöver
10% Bersem klöver

Viterra Mångfaldszon

Ettårig blommande blandning som passar att så som blommande träda eller mellangröda inom EFA-stödet. Rekommenderas inte i en växtföljd som innehåller sockerbeter. Utsädesmängd 30 kg/ha. Godkänd mellangröda och blommande träda i EFA-stödet.

1% Solros
3% Foderärt

3% Fodervicker
5% Bovete

30% Honungsört
57% Persisk klöver

Pollinerande insekter och vilt

För att gynna pollinerande insekter och vilt på trädor och kantzoner har vi förutom våra färdiga blandningar även renvara av:

NYHET!

Persisk klöver
Käringtand
Cikoria

Fodermärgkål
Foderraps
Vitsenap

Svenskodlad
Honungsört
Oljerättika

I år erbjuder vi Oljerättika Siletina producerad i Sverige.

Flerårig Örtzon

Perenn kantzon och trädetsblandning. Innehåller en mix av blommande arter med lång blomningsperiod som gynnar pollinere. Fungerar även som viltbete. Utsädesmängd 15 kg/ha. Godkänd som blommande träda i EFAs stödet.

NYHET!

5% Käringtand
5% Cikoria
10% Rödklöver

20% Vitklöver
45% Rödsvingel

15% Svenskodlad
Honungsört

**Du hittar Lantmännens alla
odlingsstrategier på adressen:**

odla.lantmannenlantbruk.se

**Vill du veta mer, kontakta
din lokala säljare eller ring vår
kundtjänst på 0771-111 222**

 Lantmännens